

دور نهم تقابلیہ

جلد ۱۵۹

صورت مشروح

مذاکرہ مجلس

(بدون مذاکرات قبل از دستور)

۴ خرداد ماہ ۱۳۱۳ - ۱۴ صفر ۱۳۹۳

شماره مسلسل : ۱۳۹

قیمت اشتراک { سالیانہ : داخلہ : ۲۴ روپا
خارجہ : ۶۰۰ روپا } تک شمارہ : دو روپا

مطبعہ مجلس

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز سه شنبه هفتم خرداد ماه ۱۳۱۳ (پانزدهم مهر ۱۳۵۳)

فهرست مذاکرات

- ۱) تصویب صورت مجلس
- ۲) تقدیم سه فقره لایحه از طرف آقای وزیر امور خارجه
- ۳) مورد دوم لایحه تاسیس دانشگاه نماینده دوم
- ۴) معرفی آقای دکتر بهین نظری به سمت معاونت وزارت عدلیه
- ۵) بیه شور و تصویب لایحه دانشگاه
- ۶) موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

(مجلس يك ساعت و ربع قبل از ظهر برپاست آقای دادگر تشکیل گردید)

صورت مجلس روز پنجشنبه سوم خرداد ماه را آقای مؤید احمدی (منشی) ترالفت نمودند ##

۱ - تصویب صورت مجلس رئیس - آقای دریانی درپالی - قبل از دستور رئیس - آقای مؤید احمدی مؤید احمدی - قبل از دستور رئیس - آقای دکتر ادهم دکتر ادهم - قبل از دستور رئیس - در صورت مجلس نظری نیست (اظهاری نشد) صورت مجلس تصویب شد.	۲ - تقدیم سه فقره لایحه از طرف آقای وزیر امور خارجه وزیر امور خارجه - (آقای کاظمی) - بنده سه فقره لایحه است میخواهم تقدیم کنم یکی از آنها راجع به عهد نامه بین دولت ایران و دانمارک است خاطر آقایان موقوف است چندی قبل عهدنامه موافق ما بین دولت ایران و دانمارک منعقد شده بود چون مدت آن منقضی شده يك عهد نامه مودت و اقامت و تجارتي منعقد شده است یا نمایندگانی دولت دانمارک برای تصویب تقدیم مجلس مینماید.

بین مذاکرات مشروح هفتاد و پنجمین جلسه از دوره نهم تقنینیه (مطابق قانون و اندر ماه ۱۳۰۹) دایره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

اسامی غالبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده :

- غالبین بی اجازه - آقایان : دکتر امیر اعلم - حاج غلامحسین ملک - علوجی - العس - اعظم زنگنه - مسعود کابین - یونس آقا و جاب زاده - محمد آخوند جرحانی - چایچی - کورس - مدلل
- دیر آمدگان بی اجازه - آقایان : امیدی - بقوانی - یات - استعدیلری - دکتر ادهم - نیکبختور - پختیار - عربت زاده - مسعودی

بر حسب تصویبات شورای جامعه ملل يك تصميمي اتخاذ شد و کنفرانسي تشکیل شد برای اجرای سهیلان است به ایامهای تربیتی در دنیا و خیلی از دول شرکت کردند در این کار چون این يك کار نافع و مفیدی بود برای مملکت دولت ایران هم قصد دارد که ملحق شود باین قرار داد و اجازه الحاق به این قرار داد هم از مجلس محترم تقاضا می نمود.

از سه سال قبل بعضی از قرار داد ها منعقد شد بقرار داد بین المللی راجع بمنع معامله الحاق این مسئله را دولت ایران هم قبول کرد و مجلس شورای ملی هم تصویب کرد اخیراً بن مسئله جلوگیری توسعه پیدا کرده بعضی تصمیم گرفته اند برای منع و جلوگیری از خرید و فروش زنان و دختران بزرگ اقدامات مؤثر تری بنهائند این هم يك کار بزرگ و مفیدی است برای دنیا و دولت ایران هم میخواهد ملحق بشود (صحیح است)

(۳ - شور دوم لایحه تأسیس دانشگاه)

رئیس - خبر از کمیسیون معارف - شور ثانی راجع به تأسیس دانشگاه - ماده اول :

کمیسیون با حضور آقای آقابیل وزارت معارف لایحه تأسیس دانشگاه را برای شور ثانی یا در نظر گرفتن پیشنهادات آقایان نمایندگان محترم تحت مطالعه قرار داده و با اصلاحاتی خبر شور اول آن را تأیید و برای تصویب مجلس مقدس تقدیم مینماید.

ماده اول - مجلس شورای ملی بوزارت معارف اجازه میدهد مؤسسه بنام دانشگاه برای تعلیم درجات عالی علوم و فنون و ادبیات و فلسفه در طهران تاسیس نماید.

رئیس - اشکالی ندارد. آقایانی که با ماده اول موافقت دارند قیام فرمایند (اغلب قیام کردند) تصویب شد.

ماده دوم - دانشگاه دارای شعب ذیل است که هر يك از آنها موسوم به دانشگاه خواهد بود :

- ۱ - علوم معقول و منقول - ۲ - علوم طبیعی و ریاضی
- ۳ - ادبیات و فلسفه و علوم تربیتی ۴ - طب و شعب و فروع آن - ۵ - جغرف و علوم سیاسی و اقتصادی - ۶ - فن دانش سرا های عالی و مدارس صنایع مستظرفه ممکن است از مؤسسات دانشگاه محسوب شوند و نیز ممکن است مدارس و مؤسسات دیگری لای الاقضاء بدانستگاه منضم گردد

رئیس - آقای دیبا

طباطبائی دیبا - بنده با این ماده موافق و فقط يك تذکری میخواستم بدم و آن این است که در فواین کلیه هر قدر ممکن باشد باید از الفاظ لای الاقضاء و ممکن است که در حقیقت از کلماتی هستند که تردید دارند و کس دار هستند جلوگیری شود - در این لایحه نوشته شده در ماده دوم که : دانش سراهای عالی و مدارس صنایع مستظرفه ممکن است ا مؤسسات دانشگاه محسوب شود و نیز ممکن است مدارس و مؤسسات دیگری لای الاقضاء به دانشگاه منضم گردد. این جا دیگر تردید لازم ندارد اگر حقیقه وزارت معارف لازم میدانند که باید صریحاً بنویسند که اینها جزو دانشگاه خواهند بود اگر لازم میدانند دیگر ممکن است ولای الاقضاء این چندان در قوانین خوب نیست این يك تذکری بود که دادم که اگر صلاح بداند این را تغییر بدهند بهتر است و صریح بنویسند بکنی دیگر هم اینکه نوشته اند مدارس صنایع مستظرفه در صورتیکه عاقلاً تغییر دادیم این لفظ را در قانون سابق و هنرستان شد دیگر مدارس صنایع مستظرفه بقید بنده معنی ندارد و باید عوض شود و هنرستان نوشته شود.

مخیر کمیسیون معارف (دکتر تنک) - اولاً فرمودند که

(عدد از نمایندگان - می شنویم آنها - فرمایند پشت تریبون)

مخیر - چشم عرض کنم فرمودند ممکن است و لای الاقضاء را بردارند و تصمیم قضی خودشانرا بنویسند

این ببارتیه آخری در همه قوانین است قوانین که اینجا گذرانده اند در همه جا هست ملاحظه فرمایید چرا برای اینکه دست شان باز باشد شاید در آئیه يك موافی بدست بیاید که آنوقت لازم باشد این مدرسه با مؤسسه هم ضمیمه دانشگاه باشد - این است که بموجب این لفظ لفظ حتی الامکان ولای الاقضاء در قانون گذاشته شد که دست شان بسته نباشد - در خصوص مدرسه صنایع مستظرفه هم که فرمودید آن هم تصور نمیکند اشکال آن وارد باشد.

رئیس - آقایانی که با ماده دوم موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده سوم :

ماده سوم - رئیس دانشگاه در آغاز افتتاح بر حسب پیشنهاد وزیر معارف بموجب فرمان همایونی تعیین و بعدها بر طبق ماده ۱۸ بر حسب پیشنهاد شورای دانشگاه و موافقت وزیر معارف بموجب فرمان همایونی منصوب خواهد شد اداره کردن دانشگاه بماده رئیس است معاون دانشگاه و رؤساء و معاونین و استاذان دانشگاهها بر حسب پیشنهاد رئیس دانشگاه از طرف وزیر معارف منصوب میشوند - سایر مستخدمین بر طبق مقررات این قانون از طرف رئیس دانشگاه تعیین میشوند.

بصره ۱ - مدت خدمت رئیس دانشگاه و رؤسای دانشگاهها سه سال است بعد از انقضاء این مدت ممکن است مجدداً انتخاب شوند.

بصره ۲ - رئیس دانشگاه مجاز است علماء و دانشمندان مملکتی و خارجی را بر حسب پیشنهاد شورای دانشگاه و تصویب وزیر معارف بمنوبت انتخابی دانشگاه بپذیرد.

رئیس - آقای مؤید احمدی

مؤید احمدی - بنده استدعا میکنم اصلاح عبارتی مختصری را در ماده فرمایند. در ماده نوشته است بر حسب پیشنهاد رئیس دانشگاه از طرف وزیر معارف منصوب می شود بعد میگوید سایر مستخدمین بر طبق مقررات این قانون از طرف رئیس دانشگاه تعیین میشوند

دو تا میشوند هست دومی را اگر می کردند میکنند بهتر است.

کنترل وزارت معارف (آقای حکمت) - چیزی نیست عیب ندارد می کردند بشود مخیر - موافقم.

رئیس - رأی میکنیم بماده سوم با این اصلاح عبارتی مختصر - آقایان موافقت قیام فرمایند (اغلب قیام کردند) تصویب شد. ماده چهارم

ماده چهارم - شورای دانشگاه از اشخاص ذیل تشکیل می شود :

رئیس دانشگاه که سمت ریاست شوری را خواهد داشت.

معاون رؤسای دانشگاهها.

لاقل يك نفر استاد از هر يك از دانشگاهها.

رئیس اشکالی ندارد. موافقت با این ماده هم قیام فرمایند (عدد کمیتری قیام نمودند) تصویب شد. ماده پنجم

ماده پنجم - وظائف شورای مزبور بقرار ذیل است :

تعیین شرایط ورود محصل بدانستگاه - تدوین دستور تحصیلات دانشگاهها - تعیین شرایط گرفتن درجه و تصدیق نامه و دیپلم - تهیه نظامنامه های لازم جهت امتحانات و پذیرفتن کار دانشگاهها - اظهار نظر در مورد اشخاصی که سمت استاد دانشگاه از طرف شورای هر دانشگاه پیشنهاد شده اند - پیشنهاد هر اقدامیکه موجب ترقی و اصلاح کار دانشگاه باشد - معاونت و کمک فکری با رئیس دانشگاه.

رئیس - آقای احتشام زاده

احتشام زاده - خوشبختانه در ظرف چند ساله اخیر در غالب رشته های زندگی در مملکت ما اصلاحاتی شده است و البته اصلاحات و اقداماتی هم که باقی در این مملکت بشود باید رعایت وقت و فرصت و موقع پیش بشود. دو مسئله است که از نظر تحکیم بنای مملکت ما

لوقی المعاده مهم است و بنظر بنده حالا موقع مقتضی است که از طرف دولت برای این در موضوع اقدام بشود یکی مسئله اصلاح زبان امروزه است بطوری که آقایان محترم مطلع هستند در اثر لایقیدی و عدم توجه در ازمنه لغت غالباً لغات بیگانه در زبان فارسی داخل شده است بطوری در دو سه ماه قبل هم این مطلب در مجلس شورای ملی انعکاس پیدا کرد و از طرف دولت و مجلس اظهار نظر و موافقت شد راجع به طرز کردن لغات خارجی از زبان فارسی و به عقیده بنده این کار بجز از مسائل خیلی دلیلی است که بایستی بوسیله اشخاص مطلع و متخصص مورد توجه و دقت واقع شود با یک صورت مستحسن با یک دقت و مراقبتی این عمل برای اصلاح زبان فارسی لازم است انجام شود یکی دیگر هم مسئله اصلاح خط فارسی است. بطوری که اطلاع دارند در تحریر زبان فارسی یعنی در خط فارسی يك نواقصی هست و به عقیده بنده مقتضی است از نظر سهیل معین و بسط معارف این نواقصی که در خط فارسی هست رفع شود و البته این موضوع موضوع خیلی مهمی است و عقاید مختلفی هم راجع با اصلاح خط فارسی وجود است و گفته شده است و در اطرافش هم بحث شده است و البته اینجا منظور و مقصود بنده بحث در اینکه چه جور اصلاح کنیم نیست... (افسر - با اصلاحش مخالفی نیست) (صحیح است) ولی با تغییرش مخالفیم) عرض کردم نواقصی موجود است در خط ما که بایستی این نواقص مرتفع بشود و حالا آن هفت و هجدهتی که صلاحیت باید داشته باشند که در این موضوع مهم اظهار نظر کنند و اصلاح بکنند باید بعد معین و انتخاب شوند و بحث کنند - البته بنظر بنده ضمن وظائفی که برای شورای دانشگاه در این ماده نوعی شده است بنده متقدم این در موضوع را هم باید فرار بدهند که زمینه سازیهای بکنند و در آیه نزدیکی این در مسئله را که بنظر بنده از مسائل خیلی مهم است مورد توجه فرار بدهند و این دو عیب را از زبان و خط فارسی بردارند و رفع کنند البته بنده اصرار زیادی هم

ندارم که حتماً باید این کار از وظائف دانشگاه محسوب شود منظور بنده جلب توجه هیئت دولت بود با اهمیت موضوع و چون خیالی می کردم این ماده صکه وظایف دانشگاه را معین کرده است مناسب است که این مطلب گفته شود خواستیم توجه حضرت آقای رئیس الوزراء و آقای کفیل محترم وزارت معارف را به مطلب جلب کنیم و البته اطلاع دارم با توجهی که خود آقای رئیس الوزراء باین دو مطلب داشتند این دو مطلب و تذکر بنده را مورد توجه فرار بدهند و اقدام خیلی سریعی برای اصلاح و خط زبان فارسی خواهند فرمود.

رئیس الوزراء (آقای فروغی) - چونکه بنده را طرف خطاب فرار دادند در اینجا البته بطور اختصار عرض میکنم و البته این مسأله که اظهار داشتند مورد توجه باید باشد و هست و لکن صدیق می فرمایید که چه اصلاح زبان باشد چه اصلاح خط باشد چه نوع دیگر از این قبیل اصلاحات اینها فرع این است که ما يك عدله زیادتر از اینکه حالا داریم اشخاصی داشته باشیم که در این مسائل صاحب نظر باشند - همانطور که خودشان منوجه بودند مطلب خیلی دقیق است و سرسری نباید بآن نگاه کرد در اینکه الفاظ بیگانه را از فارسی باید خارج کرد و سر و صورتی داد حرفی است ولی الفاظ بیگانه اولاً چیست و چطور باید خارج کرد؟ آنهایی که باید خارج شود کدام است؟ معایب خط فارسی چیست و چطور باید اصلاح کرد؟ اینها را اگر توجه فرمایند همه اینها موقوف میشود باین که این اساسیکه امروز از برای تکمیل و ترقی معارف مملکت برداشته شده است و میشود محکم تر بشود آنوقت اینها بالاخره منتج همین نتایج خواهد شد (صحیح است) یکی از نتایج آن پیدا شدن اشخاص عالم و بصیر در هر فن است که بالاخره نقائص و معایب معارف و معلوماتی و خط و زبان و ادبیات و علوم و اینها را اصلاح کنند و گمان نمیکند چینی این را داشته باشد که جزو وظایف شورای دانشگاه ما بگوایم

که اصلاح خط با اصلاح زبان باشد (صحیح است) شورای دانشگاه باید کمک کند بکار دانشگاه بجهت اداره دانشگاه وقتی که دانشگاه خوب اداره شد و مردمان دانشمندی از آن جا بیرون آمدند همه این نتایج حاصل خواهد شد (صحیح است)

رئیس - آقای دکتر طاهری
دکتر طاهری - بنده در اصل ماده موافقت و اجازه که خواستیم برای این بود که فرمایشات آقای احتشامزاده جواب عرض کنیم چون در هر دو قسمت بنده نظرم مخالف است با فرمایشات ایشان در صورتیکه همیشه هم نظر بوده ایم اتفاقاً اینجا مخالف هستیم ولی چون آقای رئیس الوزراء توضیح فرمودند دیگر بنده در آن قسمت عرض نمیکند فقط پیشنهادی که میکنم این است که کلمه در اول ماده که نوشته شده وظایف شورای مزبور بقرار ذیل است چون ماده عرض شده است و شورای دانشگاه در آن ماده است این کلمه مزبور هم تبدیل شود به دانشگاه و این ماده منتفی باشد و نوشته شود وظایف شورای دانشگاه بقرار ذیل است الی آخر.

کفیل وزارت معارف - بنده موافقت
مخبر - بنده هم موافقت
رئیس - آقای اورنگ
اورنگ - عرضی ندارم

رئیس - موافقت با ماده پنجم با مختصر اصلاحی که از طرف آقای مخبر و آقای کفیل وزارت معارف قبول شد قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد ماده ششم قرائت میشود

ماده ۶ - هر يك از دانشگاهها ادارای شورایی خواهد بود مرکب از معاونان و اساتیدان در تحت ریاست رئیس دانشگاه و وظائف و تشکیلات شورای مزبور بموجب نظامنامه خواهد بود که از تصویب شورای دانشگاه گذشته باشد

رئیس - اشکالی نیست (خیر) آقایانیکه با ماده ششم

موافقت دارند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده هفتم قرائت میشود

ماده ۷ - دانشگاه دارای شخصیت حقوقی میباشد و نمایندگان آن بماده رئیس است و از لحاظ اداری و مالی دانشگاه مستقل و تحت مسئولیت و تقیم وزیر معارف خواهد بود.

رئیس - آقای دیبا
طباطبائی دیبا - بنده عقیده ام این است اینجا که تصدیق میشود که دانشگاه مستقل است و شخصیت حقوقی دارد و از جنبه مالی هم استقلال دارد اگر آقایان صلاح بدانند يك قیدی هم علاوه شود که مثل سایر ادارات مستقل همانطور در اداره مستقل که داریم و میتوانستیم برای دفع از ارایع خودشان در مجلس حاضر شوند در کسب و نهیهای مربوطه حضور داشته باشند به رئیس دانشگاه هم این حق داده شود که در مجلس برای دفع از ارایع خود حاضر بشود.

رئیس - آقای دکتر طاهری
دکتر طاهری - مراد از استقلالی که دارد این است که در کارهای محاسباتی يك سهیلانی شده باشد که جریان کار دانشگاه سر به سر باشد و الا بعد اگر ملاحظه فرمایید نوشته ایم تحت مسئولیت وزیر معارف است دیگر وقتی که تحت مسئولیت وزیر معارف بود در مجلس حاضر شود معنی ندارد (صحیح است)

رئیس - آقایانیکه با ماده هفتم موافقت دارند قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد ماده هشتم قرائت میشود

ماده ۸ - دانشگاه میتواند در مقابل امور علمی و فنی که اشخاص و مؤسسات غیر رسمی رجوع مینمایند بر طبق نظامنامه مخصوص حقوق الزامه دریافت دارد.

و جوهی که از این راه عاید میشود همچنین اعانههایی که اشخاص مختلف میدهند و عاهدات دیگر باستانه حقوقی که از محصلین دریافت میشود بحساب جداگانه در تحت نظر

رئیس دانشگاه جمع آوری و با تصویب وزیر معارف به صارتی که در شورای دانشگاه پیشنهاد میشود خواهد رسید و وزارت معارف در حساب آن حق نظارت خواهد داشت
بصره - هدایایی که اشخاص یا مؤسسات بعنوان وقف و امداد آن جهت امر خاص به دانشگاه تقدیم میکنند اداره آنها با دانشگاه است این قبیل عایدات باید مطابق میل هدیه کنندگان صرف شود و تبدیل آن به صرف دیگر جائز نیست صورت عایدات و مخارج همه ساله بوزارت اوقاف تقدیم خواهد شد دانشگاه در قبول هدایای مذکور آزاد است
رئیس - اشکالی نیست؟ (خیر) آقایانیکه با ماده هشتم موافقت دارند قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. ماده سوم قرائت میشود
ماده ۹ - فارغ التحصیل های دانشگاه ها که بر حسب مقرراتی که با موافقت نظر وزارت معارف وضع خواهد شد لااقل بدرجه اجازه معلمی (لیسانس) دال شوند از حقوق و امتیازات قانون تربیت معلم مصوب ۱۹ اسفند ماه ۱۳۱۲ استفاده خواهند کرد.
رئیس - اشکالی نیست (خیر) موافقین با ماده نهم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده دهم قرائت میشود
ماده ۱۰ - معلمین دانشگاه بطبقات سه گانه ذیل تقسیم میشوند.
اول و دوم - استاد و دانشیار (معاون استاد) که باید علاوه بر داشتن شرایط مفروضه در فقرات ۱ و ۳ و ۱ ماده دوم قانون استخدام کشوری اشخاص کمتر از سی سال و دانشیار کمتر از بیست و پنج سال نداشته باشد و در رشته که تدریس مینمایند درجه علمی آنها را شورای عالی دانشگاه لااقل دکتری با معادل آن تشخیص بدهد
سوم - دبیر که باید لااقل دارای شرایط معلمین مدارس متوسطه باشد و بر طبق مقررات مربوطه معلمین مذکور استخدام خواهد شد. سایر مستخدمین از قبیل متصدیان لابراتوارها و کارخانه ها و اعضای کتابخانه

بهر است و این که لااقل رتبه دکتری داشته باشد چون ما همیشه سعی می کنیم که در کارها یک قدری (آدپته) کنیم وقتی که کفایت معادل دکتری خوب می گوئیم آقا معادل هستند و یک معلوماتی دارند و ایشان قطعاً معلومانان بقدر یک دکتر هست پس آقا به سمت معلمی مدرسه عالی انتخاب شوند ولی در عمل تولید اشکال میکنند امروز یک علوم هست در دنیا غیر از البته معلمی که از برای مقبول و منقول و علوم قدیمه ایران انتخاب میشوند در قسمت علوم جدیده یک تربیاتی هست که اشخاصی هستند میروند و تحصیل می کنند و به مقام دکتری و اگر توفیق نیابند میشوند و در همه جای دنیا حق دارند که به سمت معلمی انتخاب شوند بنده عقیده ام این است اگر موافق باشند این را بردارند و اگر نه بگذارند که کسیکه بعد از این میخواهد معلم مدرسه عالی بشود باید با مقام اگر نه داشته باشد با لااقل مقام دکتر داشته باشد یعنی دیپلم دکتری داشته باشد.
کفیل وزارت معارف - نظر آقای نماینده محترم در خصوص سن معلمین کاملاً صحیح است البته هر چه معلم برسدین عمرش افزوده شود هم از لحاظ اخلاق و هم از لحاظ تجربه و اطلاعات بهتر خواهد بود ولی چون دانشگاه یک مؤسسه جوانی است بهتر این است که معلمین ایرانی هم که تحصیلات خودشان را در خارج تکمیل کرده اند و به ایران مراجعت میکنند در آنجا به سمت معلمی انتخاب شوند بنابراین اگر ما بخواهیم این راه را به بندیم و بگوئیم حتماً باید معلم دانشگاه سن زیاد داشته باشد ممکن است در ظرف چند سال از حیث تهیه معلم در زحمت باشیم و معلم پیدا نکنیم و الآن هم مدارسمان معلمینش که دکتر هستند نشان همین اندازه ها است و بملاوه این رعایت هم شده است که سن کمتر از سی سال نباشد بیشتر باشد ولی از این میزان کمتر نباشد و البته بعد از این هم که دانشگاه پیش رفت و توسعه پیدا کرد البته معلمین تکمیل خواهند شد و این منظور هم تأمین میشود هم از حیث تجربه و

هم از سایر قسمتها و راجع به معادله دکتری که فرمودند اگر نه باشد دکتری يك درجه و اصطلاحی است که تقریباً بین المللی است در تمام اروپا و سینه های دنیا این درجه را میدهند ولی (آکر کاسیون) این طور نیست در بعضی از ممالک دیگر این اصطلاح رعایت نشده است بنا بر این اگر چنانچه ما بخواهیم بجای معادل اگر نه بگذاریم ممکن است يك اشخاصیکه تحصیل میکنند در ممالکی که اگر کاسیون ندارند و بایران می آیند توانیم از آنها استفاده کنیم معذرت رعایت خواهد شد که معلم و پرفسور کسانی باشند که دارای تحصیلات عالی و عمیق باشند و باین جهت نظر آقای دکتر ملک زاده تا همین خواهد شد.
(کافی است)
رئیس - آقایانی که با ماده دهم موافقت دارند قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد. آقای وزیر عدلیه فرمایشی دارید؟
[۴ - معرفی آقای دکتر متین دفتری به سمت معاونت وزارت عدلیه]
وزیر عدلیه - بنده آقای دکتر دفتری را به معاونت وزارت عدلیه معرفی میکنم
[۵ - بقیه شور و تصویب لایحه تاسیس دانشگاه]
رئیس - ماده باز دهم قرائت میشود
ماده ۱۱ - از آغاز سال تحصیلی ۱۳۱۳ و بعد دانشیاران و استادانی که طرف احتیاج دانشگاه هستند در صورت تعدد دارطلبان با سابقه مطابق نظامنامه مخصوص تعیین خواهند شد.
رئیس - اشکالی نیست موافقین با ماده باز دهم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده دوازدهم قرائت میشود
ماده ۱۲ - در طول مدت خدمت با استادان و دانشیاران ممکن است در مرتبه اضافه حقوق داده شود و اعطای اضافات از مرتبه اولی سوم هر دو سال و در مراتب بعد هر سه سال یکمرتبه بر طبق نظامنامه مخصوص با شرایط ذیل خواهد بود:

- ۱ - ابراز لیاقت و استحقاق
- ۲ - پیشنهاد رؤسای دانشکده ها
- ۳ - تصویب شورای دانشگاه

رئیس - اشکالی ندارد موافقین با ماده دوازدهم قیام فرمایند (اغلب برخاستند) تصویب شد. ماده سیزدهم قرائت میشود

ماده ۱۳ - میزان حقوق درجه اول دانشیار همه ساله بر طبق قانون بودجه معین خواهد شد اضافه حقوقی که در درجات اول تا هشتم دریافت خواهد نمود مساوی خواهد بود با هشت يك حقوق ماقبل و در درجه نهم و دهم با خمس حقوق ماقبل - در مواقع ترفیع مرتبه استادی و یاریاست دانشکده و یاریاست دانشگاه عشر حقوق مقام مادون اضافه خواهد شد و پس از آن نیز اضافه حقوق که در باقی درجات دریافت خواهد کرد تا درجه هشتم مساوی خواهد بود با هشت يك و در درجات نهم و دهم با خمس حقوق ماقبل

بصره - حقوق ماهانه درجه اول دانشیار در سال تحصیلی ۱۳۱۳-۱۴ بمیزان يك هزار ریال است -
رئیس - آقای الفسر

الفسر - راجع به ترتیب حقوق دانشیار و دبیر گمان میکنم اول آقای کفیل نظری اتخاذ کرده بودند که با آن نظر ترتیب بهم نمیخورد و يك متناسبی بین دانشیار و دبیر پیدا میکند ولی حالا که بموجب بصره رتبه اول را صد تومان معین کرده اند ظاهراً این است که دانشیار يك برابر و نیم دبیر است که او هشت و هشت تومان است و این يك برابر و نیم میشود صد تومان و بمقیده بنده این باید در همه جا محفوظ باشد ولی وفق آنکه که رجوع میکنیم به این ترتیب مرتب نیست یعنی همایش نامرتب است در رتبه پنج و شش مساوی میشود و در رتبه هفت و هشت دوازده تومان دبیر با دانشیار فرق دارد در رتبه هشت دبیر دویست و سی و هشت تومان میشود در صورتی که دانشیار دویست و بیست و سه تومان میشود سابق کمتر بود در رتبه ده دبیر دویست و هشتاد و پنج تومان می شود

دانشیار دویست و شصت و هشت تومان در رتبه (۱۰) دبیر میشود سیصد و چهل و دو تومان در صورتی که دانشیار میشود سیصد و بیست تومان و کم میشود و یابن ترفیع گمان میکنم که دانشیار پیدا نکنیم و همه دبیر میشوند در صورتی که احتراماتی که برای دانشیار قائل شدید و معاون استاذش قرار داده اید خواسته اید بگوئید از دبیر مهمتر است لهذا این تناسب بنظر بنده خیلی نامرتب است و بهتر این است که توجهی فرمایند که این ترتیب متناسب بشود و آنچه که امروز بنظر بنده میرسد بمقیده بنده به مطلب نزدیکتر میشود این است که اگر آن هشت يك که بالا رفته است راجع به دانشیار يك هفتم بالا برود آنوقت این عیب برطرف میشود و از آن رتبه هائی که پس افتاده بود پیش میافتند و قدری بهتر میشود و الا این ترتیب بنظر بنده نامرتب است همانطور که در قانون استخدام کشوری يك رتبه هائی را قائل شده ایم و معین کرده ایم بعد از آنکه آنها را تجربه کرده ایم حالا يك قانونی بگذاریم که نامرتب باشد و يك کسی که باید احترامش و حقوقش زیاد تر باشد برای اینکه زحمتش بیشتر است آن وقت امتیاز فضایش وارونه بشود یعنی بر عکس امتیازش بشود مثل ضرب کسور در یکدیگر که کمتر میشود مقتضی نیست **کفیل وزارت معارف** - مطالبی را که آقای نماینده محترم فرمودند در کمیسیون هم مذاکره فرمودند و بنده هم توضیحاتی خدمتشان عرض کردم و تصور میکنم که قانع شده باشند در اینجا همانطور که گفته شد نظر این بوده است که يك درجاتی مابین طبقات ثلاثه معین یعنی ابتدائی و متوسطه و عالیه قائل شوند باین جهت در قانون ترتیب معلم که سابق بتصویب رسید حقوق معلمین مدارس متوسطه را در برابر معلمین ابتدائی قرار دادند و در اینجا سه برابر قرار دادند ولی اشکالی را که آقای الفسر میکنند رفع میشود بدلیل اینکه آنجا که نوشته حقوق دانشیار همه ساله بر طبق قانون بودجه معین میشود و اینجا در سال ۱۳۱۳ اساس معین شده است

که صد تومان است و البته اشکالی پیدا نخواهد شد زیرا که این تناسب در هذاه السنه ملحوظ خواهد بود در درجه معلم عالی و متوسطه تناسب دارد ولی از برای سنوات آلبه یعنی وقتی که برتبه شش یا هفت رسید اگر اشکالی هم باشد در موقعی که لایحه بودجه به مجلس می آید آن عیب رفع خواهد شد و نظر حضرت والا تأمین خواهد شد.

رئیس - آقای الفسر

الفسر - چون موضوع تناسب است اصل را هر طور معین کنند این تناسب درست نمیشود ولی وقتی که معیار مابند در قانون بودجه این عیب مرتفع میشود و حالا نمیتواند اصلاح کنند بنده عرضی ندارم و البته نظر مبارکشان باشد که باید این عیب کاملاً رفع شود که این تناسب صحیح بدود.

رئیس - موافقین با ماده سیزده قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد ماده ۱۴ قرائت می شود.

ماده ۱۴ - ریاست هر رشته از دروس بر عهده استاد همان رشته است برای ترفیع به رتبه استادی علاوه بر پیدا شدن محل تدریس باید لا اقل پنجسال دانشیار بوده در رشته خود فابلیتی ابراز کرده باشد که مورد قدر شناسی و تصویب شورای دانشگاه واقع شود.

رؤسای دانشکده ها و دانش سراهای عالی پس از کسب نظر شورای دانشکده مربوط از بین استادان رئیس دانشگاه از بین رؤسای دانشکده ها انتخاب میشوند انتخاب معاون دانشگاه و معاونین دانشکده ها از بین استادان بعمل خواهد آمد.

رئیس - اشکالی ندارد موافقین با ماده چهاردهم قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. ماده پانزدهم قرائت میشود.

ماده ۱۵ - مادامیکه معلم دارای شرایط مذکور در ماده (۱۰) بوده کافی برای استخدام بابت نشود ممکن

است از اشخاصی که در رشته از علوم و یا ادبیات بمقامی شایخ رسیده و شورای دانشکاه لیاقت آنها را تصدیق کرده بطور کثرت استخدام شود و نیز ممکن است از منحصمندی که در خدمت ادارات دولتی هستند در برابر حق الزحمه استفاده شود.

رئیس آقای اورنگ

اورنگ - بنده قهضم توضیحی است و آن این است که در ماده ۱۴ شرط میکنند که (ریاست هر رشته از دروس بر عهده استاد همان رشته است برای ترفیع مرتبه استادی علاوه بر پیدا شدن محل تدریس باید لا اقل پنجسال دانشیار بوده باشد) هر کسی که میخواهد به رتبه استادی برسد اقل باید پنجسال معاون اسناد بوده باشد ولی در ماده (۱۵) ذکر میکند تا وقتی که معلم دارای شرایط مذکور در ماده ده به عده کافی برای استخدام بابت نشود ممکن است از اشخاصیکه در رشته از علوم و یا ادبیات بمقامی شایخ رسیده و شورای دانشگاه لیاقت آنها را تصدیق کرده بطور کثرت استخدام شود.

حالا با آن شرطی که در ماده ۱۴ است فرض کنیم که برای این مدرسه يك استادی الان موجود نیست و یا مطابق این ماده (۱۵) یکی از اعضاء ادارات دولتی را یافتند که مقام شامخی در علم دارد یا خارج از ادارات دولتی یا با آدمی را یافتیم که مقام شامخی را در علم دارد شمام میتوانیم او را استخدام کنیم خوب اینکه پنجسال که دانشیار نبوده طی پنجسال زمان را در رشته دانشیاری این علی المعجاله نبوده است چطور میتوانیم او را بر تبه استادی ببریم رتبه علمی او را تشخیص میدهند که استادی است و میخواهید استخدام کنید برای اسنادی در ماده ۱۴ دست و پا شمارا آن کلمه بسته است که مبرمانید باید پنجسال دانشیار باشد لا بتواند بعد به رتبه استادی برسد در صورتیکه الآن شما ندارید معلم یعنی اسناد و تشخیص داده اید باینکه این مرد اسناد است این مسئله چون بیان دارد مبل فارم که توضیح داده خود باینکه بعضیها میگویند که رفع این ابهام بدود که دست و پالتان در استخدام اشخاص باز باشد

کلیل وزارت معارف - این ماده پانزدهم با ماده چهاردهم لایحه ندارد بعلت اینکه در ماده ۱۴ صحبت از کسایت که معلم استخدام رسمی دانشگاه هستند و با اصطلاح داخل استخدام رسمی اربورسینه میشوند و مطابق مقررات آن قانون استخدام ترفیع پیدا میکنند و اضافه حقوق میگیرند ولی ماده ۱۵ مربوط است بکسانی که داخل کار دانشگاه هستند و يك اشخاص خارجه هستند و برای مدت محدودی کنتزات میشوند و هر وقت هم که احتیاج بوجودشان بود تبدیل میشوند بیک کسائی که مستخدمین رسمی دانشگاه هستند و این بسته است به لیاقت آن شخص اگر چنانچه معلوماتش بقدری باشد صککه در حدود استاد حقوق بگیرد حقوق استادی بهش داده میشود اگر کمتر باشد حقوق رتبه دانشگاهی داده میشود و بنا بر این ما هیچ محتاج نیستیم مجبور نیستیم که نسبت به کنتزائی ها و متخصصین ادارات همان معامله را بکنیم که نسبت بمستخدمین رسمی دانشگاه میکنیم مستخدمین رسمی کسائی هستند که عمرشان تمام اوقالتان را وقف دانشگاه خواهند کرد بنا بر این مطابق مقررات هم باید ترفیع بگیرند و اضافه حقوق بگیرند ولی کسائیکه کنتزات هستند دانشگاه ملزم نیست که همین مقررات را در باره آنها اجرا کند آنها مستخدمین کنتزائی هستند بنا بر این با این توضیحی که داده شد تصور میکنم رفع اشکال آقای نماینده محترم بشود و با ماده موافقت فرمایند و این نکته را هم اضافه کنم که متأسفانه در مملکت ما عادت بر این جاری شده بوده است که در مدارس عالی بخصوص يك کسائی با داشتن کارهای دیگری در مدارس عالی تدریس میکردند و این نظریه نه بمصلحت محصلین است نه بمصلحت مدارس عالی و نه بمصلحت خودشان به مصلحت مدارس عالی نیست بجهت اینکه کار تدریس را درجه دوم فرار میدهند به مصلحت محصلین نیست بجهت اینکه آنها آنطورى که باید استفاده کنند نمیکند بمصلحت

خودشان هم نیست برای اینکه وقتی که معلم فقط کارش معلمی باشد در رشته خودش تحقیق میکند مطالعه میکند تجربه پیدا میکند و بالاخره این اشخاص بزرگی که در ملک دنیا در هر رشته دارای مقام بزرگی شده اند برای این است که در يك رشته کار میکنند حالا متأسفانه در مملکت ما بواسطه اینکه عده دانشمندان کم است بعضی بقدر کافی معلم نداریم ناچار بوده ایم و بعد از این هم تا چندی ناچاریم و از این آقایان هم تشکر میکنیم که بما کمک کرده اند و بتحصیلات عالی ما کمک کرده اند ولی بعد از این نظر این قانون روی این اصل است که معلم اربورسینه منحصرأ معلم باشد و تا آخر عمرش هم در آن کار مشغول باشد و در همان رشته عملی خودش کار بکند و بالاخره موفق شود که يك آثار علمی از خودش باقی بگذارد و روی این نظر ماده ۱۴ تنظیم شده است و روی قسمت موافق هم ماده پانزدهم

رئیس - آقای اورنگ

اورنگ - بنده تردید ندارم که در بیان بنده شاید قصوری بوده است و توراتم آنچه را که از این دو ماده استنباط کرده ام بمرض آقایان برسانم عرض میکنم ما مانع این نیستیم که همه معلمین بایستی در دانشگاه عالی درس بخوانند و از آنجا بیرون بیایند و همه معلمین هم بایستی امام اوقاتشان صرف تعلیم و تدریس شود این راهم موافقم فعلاً هم شما خودتان را در مضیقه می بینید که این مقدار معلمی که مایل دارید و حاجت دارید و در مملکت موجود نیست این راهم اینطور شما تشخیص دادید ما هم حرفی نداریم و این تشخیص خودتان را هم آیدید بشکل ماده ۱۵ در قانون گذارید با هیچیک از این مراتب بنده مخالف نیستم دو ماده است در اینجا یکی ماده چهاردهم است و یکی ماده پانزدهم ماده چهاردهم در تویش لفظ دایم نیست ماده ۱۵ در تویش لفظ موقت نیست ماده چهاردهم شمارا منع میکند اگر امروز تشخیص دادید فلان آدم که معلم شما نیست در جای خارج از مدرسه و دانشگاه زندگی میکند

این شخص استاد است و فوق استاد هم معلومات دارد شما هم بنا به احتیاجی که دارید میخواهید از او استفاده کنید ماده چهاردهم دست آفرا میگیرد و میگوید پنج سال دانشگاه نبوده است بنده مقصودم این است آقا در این ماده ۱۵ بیاناتی را که در خارج فرمودند داخل این ماده نیست - ماده ۱۴ مخصوص است بمعلمین خودشان یعنی آن معلمینی که از مدارس خودشان بیرون آمده اند و ماده ۱۵ مخصوص است باشخصی که بطور موقت استخدام میشوند اینها در ماده نیست پس در عمل این ماده مزاحم آقا است والا بنده با چیزهای دیگرش مخالف نیستم

کلیل وزارت معارف - لفظ موقت و دایم البته نیست در ماده ولی لفظ دانشگاه و استاد در ماده چهاردهم که هست واقعی بمقصود هست زیرا معلمینی که کنتزات میشوند و در برابر کارشان با آنها حتی الزحمة داده میشود آنها دانشگاه و استاد رسمی اربورسینه نخواهند بود آنها کسائی هستند که در ماده ۱۵ هم تغییر به معلمی شده است و آنها را موقتاً کنتزات میکنند و اینکه گفته میشود دانشگاه و استاد برای کسائی است که منحصرأ فئشان معلمی در اربورسینه باشد

رئیس - آقابابیکه با ماده پانزدهم موافقت دارند قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد

ماده ۱۶ - اشخاصی که در سال ۱۳۱۲-۱۳۱۳ در مدارس عالی مشغول خدمت بوده اند چنانچه دارای شرایط مندرجه در ماده ده این قانون باشند معلم رسمی دانشگاه خواهند بود درجه و حقوق آنها را وزارت معارف بموجب نظامنامه مخصوص و برطبق آخرین حقوق تدریس در سال تحصیلی ۱۳۱۳ - ۱۳۱۴ با رعایت ماده ۱۳ این قانون تعیین خواهد نمود اشخاصی که مشمول قانون استخدام کشوری باشند نیز میتوانند از مقررات این قانون بهره مند گردند

بصره ۱ - اشخاصی که در سال تحصیلی ۱۳۱۳-۱۳۱۴

در مدارس عالی مشغول تدریس بوده لیکن تصدیق دکتری در دست ندارند معلم رسمی دانشگاه خواهند بود ولی باید قبل از انقضاء خرداد ۱۳۱۴ در رشته خود رساله تازه تألیف نمایند که مورد قبول شورای دانشگاه واقع شود و باخذ تصدیق استادی در همان رشته لائل شوند و این تصدیق بمنزله درجه دکتری در آن رشته خواهد بود

بصره ۲ - دیران که بموجب ماده ۱۲ قانون تربیت معلم مصوب ۱۹ اسفند ۱۳۱۲ و همچنین دانشیاران که بموجب این قانون آخرین حقوقشان مدرک همین رتبه آنها میشود هرگاه از درجه تجاوز نموده و بدرجه بالاتر رسیده باشند درجه بالاتر را دارا خواهند شد و همچنین معلمینی که در موقع اجراء این قانون و قانون تربیت معلم حقوق درجه اول را نگرفته اند دارای درجه اول بوده وزارت معارف میتواند در موقع مقتضی یا داشتن اعتبار کسر حقوق اینگونه اشخاص را ترمیم نماید

بصره ۳ - تشخیص رتبه و حقوق استخدامی (اعم از رسمی و کنتزائی و غیره) و استحقاق دریافت اضافه حقوق و ترفیع رتبه برطبق این قانون و سایر قوانین موضوعه نسبت بکلیه اعضاء وزارتخانه ها و ادارات مستفله با وزارتخانه یا اداره مستقل مربوطه و تصدیق اداره تقاعد کشوری خواهد بود و چنانچه مستخدمین شکایتی داشته باشند که راجع به تشخیص رتبه یا اضافه حقوق یا ترفیع آنها باشد مرجع کلیه شکایات استخدامی دیوان عالی تمبر خواهد بود

رئیس - آقای افسر

افسر - بنده موافقم اگر مخالفتی است جواب عرض کنم

رئیس - آقای اورنگ

اورنگ - بنده باز توضیحی راجع باین ماده میخواهم نوشته است: اشخاصی که در سال تحصیلی ۱۳۱۲-۱۳۱۳ در مدارس عالی مشغول خدمت بوده اند چنانچه دارای شرایط مندرجه در ماده ده این قانون باشند معلم رسمی دانشگاه خواهند بود ماده ده این است: معلمین دانشگاه بطبقات سه گانه ذیل

تقسیم مینورند.

اول و دوم اسناد و دانشیار (معاون استاد) که باید علاوه بر داشتن شرایط مقرر در فترات ۱ و ۳ و ۴ ماده دوم قانون استخدام کتوری استاد کمتر از سی سال و دانشیار کمتر از بیست و پنج سال نداشته باشند بعد از شرایطی که در این ماده ۱۶ ذکر شده همین شرایط است با چیز دیگری علاوه بر این در نظر دارد یعنی يك کسی که در سال ۱۳۱۲ در مدارس مشغول خدمت بوده سن او اگر سی سال شد اسناد و اگر ۲۵ سال شد دانشیار خواهد بود. همینطور است.

کلیل وزارت معارف - در ماده ۱۰ دو شرط است یکی راجع به همان سن است که توجه فرمودند و یکی هم راجع باین است که در رشته که تدوین مینمایند شورای عالی دانشگاه درجه علمی آنها را لااقل دکتر تشخیص بدهد. پس اصل مقصود یکی است.

رئیس - پیشنهادی آقای دکتر ملک زاده کرده اند لطرفت میشود.

پیشنهاد میکنم بمره ۱ از ماده ۶ حذف شود.

دکتر ملک زاده - بنده معتقدم که وزارت معارف و مجلس و بالاخره مملکت باید امتیاز فضل و امتیاز علمی را مخصوصاً نسبت بمعلمین خیلی محترم بشمارد البته ممکن است يك اشخاص خیلی باهوش و با جرئت زیاد هم تحصیل نکرده باشند ولی از عهده کارهای مهم اداري برآیند ولی دو رشته است در زندگانی که بقیه بنده بدون داشتن تحصیل و معلومات کلی نمیتواند از عهده برآید یکی از آنها علمی است که تا اطلاعات کامل و کافی نداشته باشند نمیتواند دارای شغل معلمی باشند شاید در مدارس ما هم اینطور اشخاص باشند که درجه معلوماتشان از معلمان هم يك اندازه کمتر است و مخصوصاً بطور بین الهالین از آقای کفیل وزارت معارف تقاضا میکنم که بعد از گذشتن این قانون موافقت علمی و معلومات معلمین را تحت يك دفت

می فرمایند نیست اگر مقصودشان راجع معام جدید اروپائی است البته در این حال نمیشود يك اشخاصی را پیدا کرد که مثل آنهایی که مدارس عالی اروپا معلومات جدید را تحصیل کرده اند باشند و اگر هم باشند خیلی نادر است و مسئله نهم يك چیز خیلی مهمی نیست که ما خیلی نرس و راهمه داشته باشیم و این ترهائی را که در خارجه میگویند آنچه که دیده شده مطلب مهمی نیست و بقدری آسان است که هر شاگردی میتواند از عهده بر آید اما اگر اشخاصی پیدا شدند که اینها يك معلومات قدیمه و عالی دارند در فلسفه ادبیات در این قبیل چیزها اینها يك معلومات عالی دارند که این را نمیشود در فرنگستان تحصیل کرد مثلاً بطور مثل عرض کنم آقای بدیع الزمان کتابی در ادبیات بنام سخن و سخنوران نوشته اند که در مدارس انگلستان سه سال است تدریس میکنند حالا جلد دومش را هم خواسته اند که باز ببرد تدریس کنند حالا اگر شاگردی در مدرسه السنه شرقیه انگلستان تحصیل کند از این کتاب استفاده می کند و يك چیزی هم بنویسد و بیاید دکتر شود.

آئو فت مصنف این کتاب این رتبه را نداشته باشد این خیلی مضحك بنظر میاید ما در این رشته ها داریم اشخاصی که يك کتابهایی هم نوشته اند بنا بر این اشخاص که چهار تا پنج تا ده تا بیست تا امروز پیش نیستند اینها از بین میروند همین مدارس قدیمه که حضرتعالی ملاحظه میفرمائید اشخاص بزرگی از اینها بیرون آمده اند ولی در معلومات جدید که امروز در اروپا هست عرض کردم چون آسیاب و وسائلش در اینجا نیست ممکن است اشخاص خیلی عالی مقام تری باشند اما اینکه فرمودند کتابی را میگیرد از روش استفاده میکند و به اشخاص متخصص مراجعه میکند این دیگر تفصیر قانون نیست و البته در این خصوص خود آن اداره فکرهائی کرده اند لااقل يك سوال شفاهی از او خواهند کرد و یقین است يك مؤسسه باین مهمی اقتدر میتواند تشخیص بدهد که اگر يك کسی از روی فلان کتاب چیزی

نوشته باشد تلفت شود در اینصورت هیچوقت بيك همچو آدمی تصدیق نخواهند داد بنا بر این مقصود شما هم قانعین میشود و بنده قطعاً میدانم که ناده سال دیگر هم اشخاصی که در رشته معلومات خودمان در اروپا تحصیل میکنند به همین اشخاصی که در گوشه مدرسه عبدالله خان در آن رشته کار میکنند نخواهند رسید ولی معلوماتی که منحصر بخودمان است مال خودمان است آن معلوماتی که پایه اش در اینجا بوده است یکی از دکترهائی که تازه آمده است مخصوصاً خیال کرده است متخصص است و تری هم دارد وقتی که لطف کرد تمام شاگردان مدارس متوسطه بهش خندیدند حالا اگر اسمش را ببرم اسباب برآید میشود و خارج بنان عرض میکنم که همان معلوماتی را که خودش مدعی بودند داشت.

دکتر ملک زاده - بنده عرض دارم.

رئیس - امیشود در پیشنهاد دو مرتبه صحبت کرد

دکتر ملک زاده - بسیار خوب يك پیشنهاد دیگر

تقديم میکنم

رئیس - در این پیشنهاد میفرمائید حالا بصره دو

حذف شود.

ملک زاده - خیر بصره يك چگون موضوع قابل

اهمیت است و آقای دکتر ادهم همین نظر را دارند

رئیس - تکرار میفرمائید پیشنهادتان را؟ (بلی) آقای

دکتر ادهم که عضو کمیسیون نیستند و نمیتوانند در این

پیشنهاد صحبت کنند بنا بر این در پیشنهاد هم که نمیتوانید

در مرتبه حرف بزنید و تکرار پیشنهاد هم موجب تکرار

مذاکره میشود. رأی میکنم به پیشنهاد آقای دکتر ...

دکتر ملک زاده - من نزد بیدارم

رئیس - آقایانیکه با ماده شانزدهم موافقت دارند قیام فرمایند

(اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد.

ماده هفدهم - ترتیب محاکم اداری اعضاء دانشگاه بموجب

نظامنامه خاصی است که از طرف شورای دانشگاه تنظیم

و تصویب هیئت وزراء رسیده باشد.

رئیس - موافقین با ماده هفدهم قیام فرمایند
(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد

ماده هیجدهم - مواد ذیل از قانون استخدام کشوری در مورد رؤسا و معارین دانشگاه و اسنادان و دانشیاران بحری خواهد بود مواد ۶ - ۷ - ۸ - ۹ - ۱۱ - ۱۴ - ۱۹ - ۲۸ - ۲۹ .

رئیس - موافقین با ماده هیجدهم قیام فرمایند
(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد ماده نودم

ماده ۱۹ - رؤساء و معارین دانشگاه و اسنادان و دانشیاران میتوانند با بیست و پنجسال خدمت و بیست و شصت سال عمر و لااقل بیست سال خدمت تقاضای تقاعد نمایند دولت نیز میتواند با دارا بودن شصت سال عمر و لااقل بیست سال خدمت آنان را متقاعد سازد مابقی شرایط تقاعد آنها بر طبق فصل چهارم قانون استخدام کشوری با رعایت اصلاحاتی که در آن بعمل آمده خواهد بود با استثنای جزه (د) از ماده واحده اصلاحیه ماده ۴۳ قانون مذکور

رئیس - آقای شریعت زاده

شریعت زاده - بنده راجع به اصول تقاعد معلمین نظریاتی دارم غلباً معلمین خوب در هر مملکتی که احتیاج بوجود آنها است طبعاً باید از بودجه عمومی بیشتر بآنها داد و از طرفی هم طرز فکر و کار آنها چون مقتضی طرز قناعت در زندگانی آنها است بنا بر این ممکن است در نتیجه يك مدتی اشتغال معلمی از لحاظ توجه بفرسایش و علوم جنبه اتزوا را بخودشان بگیرند و حال آنکه از لحاظ احتیاجی که بوجود آنها است نمیتوان تقاضای تقاعد آنها را مسوع دانست باین ملاحظه بنده متقدم که قبول تقاضای تقاعد آنها الزامی باشد یعنی تا هر وقت دولت عدم قبول تقاضای آنها را تشخیص داد و وجودشان را لازم دانست الزام نداشته باشد که آنها را متقاعد نماید

ولی البته از نظر مزاج و سایر حیثیات باید رعایت شود این نظر بنده است

کفیل وزارت معارف - نظر آقای شریعت زاده بسیار نظر مهم و متبنی است و دلایلی هم همراهش است زیرا هر قدر بر سنین عمرشان افزوده شود بر تجربیات آنها هم اضافه خواهد شد و باین جهت سنین تقاعد را در این قانون بیشتر قرار دادیم اینجا دولت را مخیر گذاردیم که لازم نیست حتماً يك کسی را متقاعد کند و همچنین در تقاضای تقاعد معلمین را هم مخیر گذاردیم ممکن است تقاضا کنند ممکن است نکنند و این حق را نمی شود از يك معلمی سلب کرد زیرا بسا هست که بواسطه فرسودگی و عادت مزاج واقفاً نمی تواند ادامه بدهند و این مسئله هم محرز است که شغل معلمی يك شغل بسیار خسته کننده است که از سایر مشاغل برای مزاج بیشتر خسته کننده است و با این نظرهایی که اعمال شده است نظر آقای شریعت زاده هم نامین شده است

رئیس - آقایانی که با ماده نوزدهم موافقت دارند قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد

ماده ۲۰ - دانشگاه با اشخاصی که در رشته از علوم یا ادبیات به مقامی شامخ رسیده و یا خدمات بزرگی به عالم انسانیت کرده باشند شورای عالی دانشگاه پس از مذاقه کامل احرار ایقاعات آنها را تصدیق نماید با تصدیق وزارت معارف درجه دکتری افتخاری اعطا خواهد نمود

رئیس - آقایانی که با ماده بیستم موافقت دارند قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد

ماده ۲۱ - وزارت معارف نظامنامه که بر طبق ماده ۱۶ برای اجرای این قانون ضرورت دارد بعد از تصویب کمیسیون معارف مجلس شورای ملی بموقع اجرا خواهد گذارد.

رئیس - موافقین با ماده بیست و یکم قیام فرمایند
(اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد. مذاکره در کلیات است. آقای دکتر ملک زاده

دکتر ملک زاده - بنده چون موقع گذشته است خواستم يك سوه تقاضای بود که توضیح بدهم خیلی متأسفم که بیان بنده قاصر بود و نتوانستم آن نیتی را که داشتم بمرض برسانم با اینکه آقایان توجه فرمودند بنده عرض کردم راجع به علوم قدیمه چون میزانی در دست نیست این است که البته این هیئت رسیدگی میکنند و بالاخره تشخیص میدهند که فلان آدم دارای فلان مرتبه علمی است یا نه و آقای افسر کربا توجه بمرایض بنده فرمودند مخصوصاً این را بنده قید کردم که چون در علوم قدیمه يك میزان و مقیاسی مثل علوم جدیده که دیدیم دکترا و غیر اینها باشد در دست نیست ولی البته اشخاصی هستند که دارای معلومات خیلی زیادی هستند البته آنرا تشخیص میدهند اینجا مقصود بنده علوم جدیده بود که يك مقیاسهایی هست برای اینها که بعقیده بنده کسانی که علوم جدیده را در مدارس تدریس میکنند دارای يك مقام علمی باشند بطوری که اینجا ذکر شده به مقام دکتری نائل شده باشند و آنهایی که دارای این مقام نیستند و بر طبق آن نبره که قید شده است میتوانند يك تزی بنویسند باین قناعت نشود برای اینکه ممکن است بيك وسائل خارجی بيك اشخاصی که دارای معلومات زیادی

نیستند يك رساله تهیه کنند و از آن رساله استفاده کنند مقصود بنده این بود خواستم توضیح داده باشم

رئیس در کلیات دیگر مخالفی نیست (خیر) چون در لایحه قسمت مالی دارد لایحه بودجه تلفی میکنیم و رای با ورفه میگیریم

(اخذ و شماره آراء بعمل آمده ۸۸ ورفه سفید تعداد شد)

رئیس - عده حضار در موقع اعلام رای ۹۴ با اکثریت ۸۸ رأی تصویب شد

رئیس - آقای کفیل وزارت معارف

کفیل وزارت معارف - بنده در این موقع تنگنا نمیخواهم وقت آقایان را تلف کنم ولی بحکم وظیفه اخلاقی خواستم از طرف وزارت معارف بانوجهی که بامر تحصیلات عالی مملکت شده است مخصوصاً مجلس شورای ملی که همه نوع مساعدت کرده و قانون دانشگاه را تصویب فرموده تشکر کنم مجلس شورای ملی نه فقط با تصویب قانون دانشگاه قدم اساسی برای پیشرفت معارف برداشته اند بعلاوه در بودجه هم که رأی داده اند مسبوق هستند که اعتبارات لازمه را از برای این مؤسسه سفید تصویب رسانده اند و خیلی خوشوقت هستیم که با اطلاع آقایان برسانم که زمینی که قرار است دانشگاه در آنجا ساخته شود خریداری شده است و فعلاً در تحت نظر مهتدیستین و متخصصین و معمارهاست که از روی نقشه صحیحی در آنجا ساختمان بشود این مساعدت و موافقتی که مجلس

- اساسی رای دهندگان - آقایان: یار - اسکندری - حاج میرزا حسین خان طاطمی - همراز - خواجهوی - نمازی - رهبری - میرزا موسی خان مرآت - میرزا یانس - مرزا علی خان وکیل - طباطبائی دیبا - بنامی - کاررونیان - بیات ماکو - میرزا محمد خان وکیل مویده توامی - محسن آقا مهدوی - ملک زاده آملی - محسن خان فراگرو - چشیدی - مولوی - محمد ضیائی - قرشی - شیرازی - دکتر ضیاء امیر تیمور - بنکدار - دکتر احتشام - شریفی - هدایت - دادور - سهراب خان ساکینیلان - دکتر ملک زاده - دکتر سیمی - دکتر قزل ایلی شاعرودی - تربیت - دشتی - غیر فرمندی - حاج تقی آقا وهاب زاده - کمال - حسنعلی میرزا دولت شاهی - دکتر لقمان - نواب زوی - دبستانی انور - مویده ادری - کشف - منصف - حاج محمد رضا بهبهانی - درانی - معصوم سنگ - علوی - سبزواری - بهبهانی - نعمتانی - محیط مرآت احتشامیاری - احتشام - جیدری - اقبال - نیک پور - دکتر شیخ - نصیری - شریعت زاده - دکتر ادهم - بختیار - میرزائی - دبیر سهرابی طالش خان - مزدعی - صفاری - سلطانعلی شیخ الاسلامی - کفائی - دکتر سنگ - قنوسی - نقه الاسلامی - مقدم - پور مرتضی - امامی - اسدی لیتوانی - ایزدی - ملک مدنی - وهنبا - دکتر بهرامی - لاریجانی - امیر ابراهیمی - طهرانی ورفه سفید ۱

بادولت کرده اند و همچنین موفقیتی که دولت حاصل کرده است از برای این اقدامات همه در نتیجه توجهات ذات اقدس ملوکانه از برای تربیت و تعلیم ملت ایران است (صحیح است) که توجه دارند ملت ایران مثل اولادشان هستند و عیب دارند همانطوری که فرزندان خودشان تحصیل میکنند و بدرجات عالیہ میسرند افراد مملکت هم ترقی میکنند (صحیح است) و مخصوصاً بیشتر چیزی که مورد توجه ذات هماهونی است این است که تحصیلات عالیہ در خود مملکت متمرکز باشد تا تمام افراد بتوانند استفاده کنند (صحیح است) زیرا که تحصیل در مملکت بیگانه آنطوری که باید در دسترس همه نیست و بر فرض هم که باشد ملی نیست در هر حال امیدوارم که این سال مبارکی باشد و انشاء الله تعالی این اولیورسینہ یک یادگار خیلی خوبی از این عصر مبارک باقی بگذارد

[۷ - موقع و دستور جلسه بعد ختم جلسه]

رئیس - در دستور کار عاجلی نداریم قبل از اینکه جلسه را ختم کنیم یک تذکر کوچکی میدهم و جلسه را ختم میکنیم این طور فرمودید در جلسه خصوصی که ما میخواهیم باهالی نم طوری اعانت کنیم که بموقع باشد ما هم برای اجرای نظر آقایان جدولی تنظیم کردیم هر کس هر کمکی خواست بکند در آنجا بنویسد و چون موفق شدیم که همه بنویسیم آقایانی که در آنجا اسمشان یادداشت شده است هر قدر میل دارند در مقابلش بنویسند که حداکثر برای فردا بفرستیم آقایانی هم که در ورقه اسمشان نوشته نشده است آقایان محمود میآورد خدمت آقایان که آنها هم مرقوم بفرمایند جلسه آینده روز سه شنبه ۱۵ خرداد ماه سه ساعت قبل از ظهر دستور توابع موجود

(مجلس فیصاحت بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازہ تأسیس دانشگاه در طهران

ماده اول - مجلس شورای ملی بوزارت معارف اجازه میدهد مؤسسه ایام دانشگاه برای تعلیم درجات عالی علوم و ادبیات و فلسفه در طهران تأسیس نماید

ماده دوم - دانشگاه دارای شعب ذیل است که هر یک از آنها موسوم بدانشکده خواهد بود :

۱ - علوم مغفول و مغفول - ۲ - علوم طبیعی و ریاضی - ۳ - ادبیات و فلسفه و علوم تریخی - ۴ - طب و شعب و فروع آن - ۵ - حقوق و علوم سیاسی و اقتصادی - ۶ - فنی

دانش سرامای عالی و مدارس صنایع مستظرفه ممکن است از مؤسسات دانشگاه معسوب شوند و نیز ممکن است مدارس و مؤسسات دیگری لدی الاقتضا بدانشگاه منضم گردد

ماده سوم - رئیس دانشگاه در آغاز افتتاح بر حسب پیشنهاد وزیر معارف بموجب فرمان هماهونی تعیین و بعد با بر طبق ماده ۱۴ بر حسب پیشنهاد شورای دانشگاه و موافقت وزیر معارف بموجب فرمان هماهونی منصوب خواهد شد

اداره کردن دانشگاه بمعهده رئیس است معاون دانشگاه و رؤساء و معاونین و استادان دانشکده ها بر حسب پیشنهاد رئیس دانشگاه از طرف وزیر معارف معسوب میشوند سایر مستخدمین بر طبق مقررات ایقان از طرف رئیس دانشگاه تعیین میکنند

بصره ۱ - مدت خدمت رئیس دانشگاه و رؤسای دانشکده ها سه سال است بعد از اقتضای این مدت ممکن است مجدداً انتخاب شوند

بصره ۲ - رئیس دانشگاه مجاز است علماء و دانشمندان مملکتی و خارجی را بر حسب پیشنهاد شورای دانشگاه و تصویب وزیر معارف عضویت افتخاری دانشگاه بپذیرد

ماده چهارم - شورای دانشگاه از اشخاص ذیل تشکیل میشود :

رئیس دانشگاه که سمت ریاست شورا را خواهد داشت

معاون

رؤسای دانشکده ها

لا اقل یک نفر استاد از هر یک از دانشکده ها

ماده پنجم - وظائف شورای دانشگاه به قرار ذیل است :

تعیین شرایط ورود محصل بدانشگاه - تدوین دستور تحصیلات دانشکده ها - تعیین شرایط گرفتن درجه و تصدیق نامه و دیپلم - تهیه نظامنامه های لازم جهت امتحانات و شرکت کادر دانشکده ها - اظهار نظر در مورد انتخاب استاد و انتخاب از طرف شورای هر دانشکده پیشنهاد شده اند - پیشنهاد هر اقدامی که موجب ترقی و اصلاح کادر دانشگاه باشد - معاونت و کمک فکری بد رئیس دانشگاه

ماده ششم - هر یک از دانشکده ها دارای شورایی خواهد بود مرکب از معاون و استادان در تحت ریاست رئیس دانشکده

وظائف و تشکیلات شورای معرب بموجب نظامنامه خواهد بود که از تصویب شورای دانشگاه گذشت باشد

ماده هفتم - دانشگاه دارای شخصیت حقوقی میباشد و نمایندگی آن بمعهده رئیس است و از لحاظ اداری و مالی دانشگاه مستقل و تحت مسئولیت مستقیم وزیر معارف خواهد بود

ماده هشتم - دانشگاه میتواند در مقابل امور علمی و فنی که اشخاص و مؤسسات غیر رسمی رجوع مینمایند بر طبق نظامنامه مخصوص حق الزحمه دریافت دارد - وجوهی که از ابراء عاید میشود همچنین اعانه هایی که اشخاص مختلف میدهند و عایدات دیگر باستفاده حقوقی که از محصلین دریافت میشود بحساب جداگانه در تحت نظر رئیس دانشگاه جمع آوری و بموجب وزیر معارف بمعاونت که در شورای دانشگاه پیشنهاد میشود خواهد رسید و وزارت معارف در حساب آن حق نظارت خواهد داشت

بصره - هدایای که اشخاص بمؤسسات بتوانند وقف و امثال آن جهت امر خاص بدانشگاه تقدیم میکنند اداره آنها بدانشگاه است این قبیل عایدات باید مطابق میل هدیه کنندگان صرف شود و تبدیل آن بصرف دیگر جایز نیست صورت عایدات و مخارج همه ساله بوزارت اوقاف تقدیم خواهد شد دانشگاه در رد و قبول هدایای مذکور آزاد است

ماده نهم - فارغ التحصیل های دانشکده ها کبر حسب مقرراتی که بموافقت نظر وزارت معارف وضع خواهد شد لا اقل بدرجه اجازه علمی (لیسانس) نائل شوند از حقوق و امتیازات قانون تربیت معلم مصوب ۱۹ اسفند ماه ۱۳۱۲ استناد خواهد کرد

ماده دهم - معلمین دانشگاه بطیقات سه گانه ذیل تقسیم میشوند

اول و دوم - استاذ و استاذ (معاون استاذ) که باید علاوه بر داشتن شرایط مقرر در مقررات ۱۳۱۶ و ماده دوم قانون استخدام کتوری استاد کتراز می سال و دانشیار کتر از بیست و پنج سال نداشت باشند و در رشتی که تدریس می نمایند درجه علمی آنها را شورای عالی دانشگاه لااقل دکتری یا معادل آن تشخیص دهد .

سوم - دیر که باید لااقل دارای شرایط تعیین مدارس متوسط باشد و بر طبق مقررات مربوط به تعیین مذکور استخدام خواهد شد .

سایر مستخدمین از قبیل معتمدین لایرانوارها و کارخانها و اعضای کتابخانه و امثال آن و اعضای دفتري تابع مقررات قوانین عمومی خواهند بود .

تیمبره - رئیس کتابخانه باید از حیث درجه علمی کتر از دیر باشد ولی چنانچه درجه علمی او بالاتر باشد مانند دانشیار استخدام خواهد شد .

ماده یازدهم - از آغاز سال تحصیلی ۱۳۱۴ و بعد دانشیاران و استاذانی که طرف احتیاج دانشگاه میشوند در صورت تعدد داوطلبان با مسابقه مطابق نظامنامه مخصوص تعیین خواهند شد .

ماده فوازدهم - در طول خدمت خدمت با استاذان و دانشیاران ممکن است که مرتبه اضافه حقوق داده شود و اعطای اضافات از مرتبه اول الی سوم هر دو سال و در ترازب بعد هر سه سال یکمرتبه بر طبق نظامنامه مخصوص با شرایط ذیل خواهد بود .

۱ - ابراز لیاقت و استحقاق ۲ - پیشنهاد رؤسای دانشگاه ها ۳ - تصویب شورای دانشگاه

ماده سیزدهم - میزان حقوق درجه اول دانشیار سه ساله بر طبق قانون بودجه معین خواهد شد اضافه حقوقی که در لایحه اول تا هشتم دریافت خواهد نمود مساوی خواهد بود با هشت یک حقوق قبلی و در درجه نهم و دهم با خمس حقوق قبلی در مواضع ترفیع بر تبه استادی و با ریاست دانشگاه عشر حقوق مقام ملایم اضافه خواهد شد و پس از آن نیز اضافه حقوق که در باقی درجات دریافت خواهد کرد تا درجه هشتم مساوی خواهد بود با هشت یک و در درجات نهم و دهم با خمس حقوق قبلی .

تیمبره - حقوق ملایم درجه اول دانشیار در سال تحصیلی ۱۳۱۴-۱۳۱۵ میزان یک هزار ریال است ماده چهاردهم - ریاست هر رشت از دروس بر همدیگر استاذ همان رشته است برای ترفیع بر تبه استادی علاوه بر پیدا شدن محل تدریس باید لااقل پنج سال دانشیار بوده در رشته خود قابلیت ابراز کرده باشد که مورد قدر شناسی و تصویب شورای دانشگاه واقع شود

رؤسای دانشگاه ها و دانش سرامای عالی پس از کسب نظر شورای دانشگاه مربوط از بین استاذان و رئیس دانشگاه از بین رؤسای دانشگاه ها انتخاب میشوند انتخاب معاون دانشگاه و معاونین دانشگاه ها از بین استاذان پس خواهد آمد .

ماده پانزدهم - مدافعی که معلم دارای شرایط مذکور در ماده ده به عهده گاتی برای استخدام بوقت نشود ممکن است از اشخاصی که در رشته علوم و با ادبیات بیفاسی شایخ رسیده و شورای دانشگاه لیاقت آنها را تصدیق کرده بطور کفترت استخدام شود نیز ممکن است از متخصصینی که در خدمت ادارات دولتی هستند در برابر حق الزوجه استفاده شود .

ماده شانزدهم - اشخاصی که در سال تحصیلی ۱۳۱۴-۱۳۱۵ در مدارس عالی مشغول خدمت بوده اند چنانچه دارای شرایط مندرجه در ماده ده این قانون باشند معلم رسمی دانشگاه خواهند بود

درجه و حقوق آنها را وزارت معارف بموجب نظامنامه مخصوص و بر طبق آخرین حقوق تدریس در سال تحصیلی ۱۳۱۴ - ۱۳۱۵ با رعایت ماده ۱۴ این قانون تعیین خواهد نمود اشخاصی که مشمول قانون استخدام کتوری باشند نیز میتوانند از مقررات این قانون بهره مند گردند .

تیمبره ۱ - اشخاصی که در سال تحصیلی ۱۳۱۴-۱۳۱۵ در مدارس عالی مشغول تدریس بوده لیکن تصدیق دکتری در دست ندارند معلم رسمی دانشگاه خواهند بود ولی باید قبل از انتصاب خرداد ۱۳۱۵ در رشته خود رساله تالیف نمایند که مورد قبول شورای دانشگاه واقع شود و اخذ تصدیق استادی در همان رشته حاصل میشوند و این تصدیق بمنزله درجه دکتری آنها در آن رشته خواهد بود

تیمبره ۲ - دیران حکم بموجب ماده ۱۲ قانون تربیت معلم مصوب ۱۹ اسفند ۱۳۱۲ و همچنین دانشیاران که بموجب این قانون آخرین حقوقشان معرک تعیین و تبه آنها میتواند هر گاه از درجه تجاوز نکرده و بدرجه بالاتر رسیده باشد درجه بالاتر را دارا خواهند شد و همچنین مدافعی که در موقع اجراء این قانون و قانون تربیت معلم حقوق درجه اول را گرفته اند دارای درجه اول بوده وزارت معارف میتواند در موقع مقتضی با داشتن اعتبار کسر حقوق اینگونه اشخاص را ترمیم نماید

تیمبره ۳ - تشخیص رتبه و حقوق استخدامی (اعم از رسمی و کثرتانی و غیره) و استحقاق دریافت اضافه حقوق و ترفیع رتبه بر طبق این قانون و سایر قوانین موضوعه نسبت بکلیه اعضای وزارتخانهها و ادارات مستقر با وزارتخانه اداره مستقل مربوطه و تصدیق اداره تعهد کتوری خواهد بود و چنانچه مستخدمین شکایتی داشته باشند که راجع ب تشخیص رتبه یا اضافه حقوق یا ترفیع آنها باشد مرجع کلیه شکایات استخدامی دیران عالی نیز خواهد بود

ماده هفدهم - ترتیب معاکه اداری اعضای دانشگاه بموجب نظامنامه خاصی است که از طرف شورای دانشگاه تنظیم و بتصویب هیئت وزراء رسیده باشد .

ماده هیجدهم - مواد ذیل از قانون استخدام کتوری در مورد رؤسا و معاونین دانشگاه و استاذان و دانشیاران مجری خواهد بود مواد ۶-۷-۸-۹-۱۱-۱۲-۱۳-۱۴-۱۵-۱۶-۱۷-۱۸-۱۹ .

ماده نوزدهم - رؤسا و معاونین دانشگاه و استاذان و دانشیاران می توانند با بیست و پنج سال خدمت و با اخصت سال عمر و هر قدر سابقه خدمت تقاضای تعهد نمایند دولت نیز میتواند با دارا بودن خدمت سال عمر و لااقل بیست سال خدمت آنها را متعده سازد - مدافعی شرایط تعهد آنها بر طبق فصل چهارم قانون استخدام کتوری با رعایت اصلاحاتی که در آن جعل آمده خواهد بود با استثنای جزء (د) از ماده واحد اصلاحیه ماده ۱۴ قانون مذکور

ماده بیستم - دانشگاه با اشخاصی که در رشته علوم با ادبیات بیفاسی شایخ رسیده و با اخصتات بزرگی با علم انسانیت کرده باشند شورای عالی دانشگاه پس از معاده کامل احراز لیاقت آنها را تصدیق نماید با تصویب وزیر معارف درجه دکتری افتخاری اعطای خواهد نمود .

ماده بیست و یکم - وزارت معارف نظامنامه که بر طبق ماده ۱۶ برای اجرای این قانون ضرورت دارد بعد از تصویب کمیسیون معارف مجلس شورای ملی بوقت اجرا خواهد گذارد

این قانون که مشتمل بر بیست و یک ماده است در جلسه هشتم خرداد ماه یک هزار و سیصد و سیزده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید